

Volkovi *Los Lobos*

9+

avtorica Marina Katalenić

Kazalo

Uvodna beseda	3
O filmu	3
Filmografski podatki	3
Vsebina	4
O avtorju in nastajanju filma	5
Zanimivosti o filmu	5
Kritike	6
Izhodišča za pogovor	7
Družina	7
Biti močan	8
Migranti	9
Disneyland	9
Ustvarjalnost	10
Dokumentaristični pristop	11
Dodatne dejavnosti	11

Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na solski@kinodvor.org.

Kolofon | **Volkovi** • Gradivo za učitelje in starše • *Avtorica*: JMarina Katalenić • *Uredila*: Barbara Kelbl • *Jezikovni pregled*: Mojca Hudolin • *Slikovno gradivo*: Demiurg, arhiv Kinodvora • *Izdal v elektronski obliki*: Javni zavod Kinodvor, 2021, *zanj*: Metka Dariš.

Uvodna beseda

Film **Volkovi** je ganljiva, a tudi s humorjem in optimizmom prepredena zgodba, ki je v preteklem letu kot droben dragulj zažarela na obzorju številnih festivalov po svetu ter prepričala žirije otrok in odraslih. V Sloveniji je bil film premierno prikazan v sekciji Kinobalon na Ljubljanskem mednarodnem filmskem festivalu.

Čeprav film govori o izkušnji dveh dečkov migrantov, se v njiju lahko najde sleherni otrok in mladostnik. Nepričakovano aktualna je postala celo izkušnja bivanja v izolaciji stanovanja, kjer brata dolge ure sama, brez zunanje stika, čakata na mamo, da se vrne z dela. V času, ko so bili od vrstnikov in šole odrezani tudi naši učenci in dijaki, je to vsekakor tema, ki jo je vredno načeti v razredu.

Film pa odpira tudi številne druge teme. Toplina odnosov med bratoma in mamo, pa tudi v širši skupnosti, nam omogoča, da spregovorimo o podpori in ljudeh v svojem okolju, ki nam jo lahko nudijo. Razcep med bratčevimi (in maminimi) sanjami o ameriškem Disneylandu in resničnostjo njihovega okolja prevprašuje vrednote, ki jih imamo. V priseljenki izkušnji dveh bratcev pa odzvanjajo tudi zgodbe migrantov pri nas: od zelo tragičnih, ki le redko doživijo ustrezno refleksijo v širši družbi, do srečnejših izkušenj iskanja boljšega življenja v novem okolju, sledi česar lahko najdemo v skoraj vsaki naši družini, če ne drugače, pa kak korak nazaj v generacijah. **Volkovi** prinašajo tudi sijajno izhodišče za povezavo s filmskim ustvarjanjem ali raziskovanjem filma: spodbudijo nas lahko k dokumentarnemu opazovanju okolja, v katerem živimo, in k pozornemu beleženju naše raznolikosti – ali pa k opazovanju posrečenega prepleta animiranih podob v igrane sekvence in k ustvarjanju preprostih ali zahtevnejših risanih animacij.

V pedagoškem gradivu najdete več o filmu in njegovem nastanku ter izhodišča za nadaljnje pogovore in dejavnosti, pa tudi napotke, kam se obrniti, če želite ogledu in pogovoru dodati še filmsko ustvarjanje.

O filmu

Filmografski podatki slovenski naslov **Volkovi** / izvirni naslov **Los Lobos**
država in leto produkcije Mehika, ZDA, 2019 / **jezik** španščina, kantonščina, angleščina / **tehnični podatki** barvni, DCP, 95 minut

režija Samuel Kishi Leopo, **scenarij** Samuel Kishi Leopo, Sofía Gómez Córdoba, Luis Briones, **fotografija** Octavio Arauz, **montaža** Yordi Capó, Carlos Espinoza Benítez, Samuel Kishi Leopo, **glasba** Kenji Kishi Leopo, **igrajo** Martha Reyes Arias (Lucía), Maximiliano Nájjar Márquez (Max), Leonardo Nájjar Márquez (Leo), Cici Lau (Mrs. Chan), Johnson T. Lau (Mr. Chan), **producentki** Inna Payán Stoupignan, Leticia Carrillo Silva, **distribucija** Demiurg

festivali, nagrade Berlinale 2020 (glavna nagrada mednarodne žirije Generation Kplus, nagrada za mir), BUFF mednarodni filmski festival 2020 (nagrada za najboljši film), Lucas 2020 (nagrada Bridging the Borders), Olympija 2020 (najboljši celovečerni film), Guadalajara 2020 (nagrada občinstva, FIPRESCI, najboljši film), Miami 2020 (najboljši film), Busan 2019

Vsebina Mama Lucia s sinovoma, osemletnim Maxom in petletnim Leom, prispe v mesto Albuquerque v ZDA z nekaj kosi prtljage. V Mehiki ostane dedek, na katerega jih spominja posnetek na kaseti, oče obeh dečkov pa je umrl (dečka vesta le, da »zaradi žarnice«, česar pa ne razumeta). Medtem ko se brata veselita obljubljenega obiska Disneylanda, mama išče službo, da si lahko privošči zanemarjeno stanovanje, ki ga najame pri gospe Chang. Ker dela več izmen, sta brata veliko sama, zato mama na diktafon posname pravila. Hkrati jima pove, da morata biti močna kot volkovi, ki branijo svoj dom.

Eno izmed pravil je, da nikoli ne zapustita stanovanja, zato si brata krajšata čas z igranjem in risanjem po stenah. Zunanji svet radovedno opazujeta skozi okno ali poslušata zvoke na drugi strani stene. Svobodno pa vstopata v svoj notranji svet, ki se nam slika skozi kratke animirane sekvence: v njem sta *ninja volkova* s super močmi. Mama utrujena prihaja domov šele pozno zvečer. Max in Leo sta žalostna in jezna nanjo. Oba si želita odhoda v Disneyland in mama obljubi, da ju pelje tja, ko se naučita nekaj angleških besed.

Štiri stene doma se počasi rahljajo. Bratoma na okno trkajo dečki iz naselja, ki jih opazujeta med igro. Max prvič odpre vrata stanovanja, pomoli ven nogo in se vrne nazaj, soseda, gospa Chang, pa dečkoma odnese prigrizek. Mamo medtem opravljanje več služb vse bolj izčrpava. V nedeljo jo dečka zbudita, neučakana, da gredo v Disneyland. Med vse glasnejšim vpitjem, »*We want to go Disney!*«, mama poskuša spati. Razočaran ji Max zabrusi, da je ona kriva, da očeta ni, mama pa mu prisoli klofuto in se do službe zaklene v kopalnico.

Ker mama ne spoštuje pravil, Max uporniško zapusti stanovanje. Raziskuje okolico bloka; med drugim naleti na rabljeno iglo, preden zagleda dečke iz naselja. Pridruži se jim v igri razbijanja odvrženih predmetov. Vmes tudi zvedavi Leo zbeži iz stanovanja, pri tem pa ponesreči uniči kaseto, na kateri je posnet njun dedek. Ko želita nazaj v stanovanje, ugotovita, da sta se zaklenila ven. To opazi soseda, gospa Chang, in dečka, ki sta ji vse bolj pri srcu, povabi domov. Tam spoznata njenega moža, ki tudi sam riše po steni. Slika družinsko drevo in pravi, da mu to pomaga vedeti, od kod prihaja in kje je. Izvemo pa tudi, da sta imela Changova sina, ki sta ga izgubila, ker se je pridružil tolpom. Pozneje soseda Maxu in Leu odklene stanovanje.

Nekega dne Max odpre vrata dečkom, s katerimi se je igral. Ti preiščejo stanovanje ter izzivajo in žalijo brata. Ko mama pozneje ne najde prihrankov, je sin prisiljen priznati, kaj se je zgodilo. Skupaj gredo do enega od dečkov, Kevina, da bi vrnil denar, a ta krivde ne prizna. Mama sinov noče več pustiti brez varstva in ju vzame s seboj v službo, zaradi česar je skoraj odpuščena. V nedeljo prvič obišejo lokalno cerkev, ki svojim članom deli brezplačno hrano. Tam opazijo tudi Kevina.

Za noč mrtvih si brata naredita kostuma ninja volkov in skupaj z gospo Chang se odpravijo po soseščini. Med zabavo Maxovo pozornost pritegne moški, ki se drogira s pomočjo žarnice, kar mu razkrije skrivnost očetove smrti. Zvečer Max naredi kostum tudi mami. Ko se zazreta drug drugemu v oči, se v tišini objameta. Vmes nekdo potrka na vrata in pred vhodom najdeta ukradeno škatlo s prihranki.

Naslednjega dne se mlada družina odpravi iz stanovanja, in ko Leo zagleda gospo Chang, ji steče v objem. Mama je sprva začudena, nato pa izve za njihovo druženje in pozneje dečka vpraša, ali bi želela preživljati popoldneve pri sosedih. Nato se skupaj odpravijo v zabavišni park. »*Ni Disneyland*,« pove mama in sinova se ji nasmehmeta.

O avtorju in nastajanju filma

Samuel Kishi Leopo, filmski režiser, scenarist in montažer, se je rodil leta 1984 v Mehiki. Na Univerzi v Guadalajari je doštudiral avdiovizualne umetnosti. Režiral je več kratkih filmov, ki so bili prikazani na raznih mednarodnih filmskih festivalih, med drugim v Clermont-Ferrandu in v Cannesu. Njegov prvi celovečerni film **Somos Mari Pepa** (2013) je bil predstavljen na Berlinalu, ravno tako drugi celovečerec **Volkovi**, ki je tudi eden izmed zmagovalcev Berlinala 2020. Čeprav je film posnet v ZDA, gre za delo mehiškega režiserja in temo, globoko povezano z njegovo deželjo. Ponuja redko in dragoceno priložnost, da se seznanimo z latinskoameriško kinematografijo in širimo obzorja.

*»Film **Volkovi** je vzniknil iz mojih lastnih, zamegljenih spominskih podob, s katerimi sem želel povedati zgodbo o otroštvu, negotovosti, migraciji, reintegraciji družine, prilagajanju na novo okolje in pomenu doma. Pomembno se mi je zdelo, da pri ustvarjanju takega filma črпам iz zgodb in izkušenj migrantske skupnosti v Albuquerqueju. Želel sem naslikati portret s spajanjem domišljjskih in dokumentarnih prvin ter ustvariti fiktivne like, podobne resničnim lokalnim prebivalcem, njihovemu okolju in večkulturnosti, ki poraja zdravo migrantsko skupnost.«*

- Samuel Kishi Leopo, režiser filma

Zanimivosti o filmu

Leta 1989, ko je bil režiser star pet let, je mama njega in njegovega mlajšega brata prepričala, da se odpravijo iz Mehike v ZDA z obljubo, da ju bo kmalu peljala v Disneyland. Pravzaprav ju je pripravljala na nevarno pot, ki jo uberejo migranti v upanju na boljše življenje. Ta obljuba in pot ustvarjata čustveno srčiko **Volkov**, režiserjevega pol-avtobiografskega filma. O tej izkušnji je režiser povedal: *»Sprva sem s filmom želel posneti ljubezensko pismo materi, ki je z mano in bratom imigrirala iz Guadalajare v Santo Ano v Kaliforniji leta 1989 – brez znanja jezika, stanovanjskih ali delovnih izkušenj. Takrat sem imel 5 let, moj brat Kenji pa 3 leta, bila sva še mlajša kot fanta v filmu. Mama, ki se je ločila od očeta, je najela malo stanovanje v nasilnem večletnem okrožju in je garala do izčrpanosti. Ampak ni imela nobenih možnosti, da v življenju napreduje. Tako kot vsi priseljenci doslej, je bila samo duh v sistemu – nevidna. Ko sem postal starejši in spoznal, kaj vse je tvegala za naju, kako pogumna in pametna je bila, sem ta film posvetil njej, Marceli Leopo.«*

Režiserjeva družina se je preselila v mesto Santa Ana v Kaliforniji, film pa so posneli v mestu Albuquerque v zvezni državi Nova Mehika. Ko so režiserja vprašali, čemu ta odločitev, je dejal, da se je Santa Ana v tem času zelo spremenila ter postala priljubljen, bogataški kraj, medtem ko mu je Albuquerque s svojo »vojno cono«¹ tolpami, drogo in revščino vzbudil spomine na čas odraščanja. Hkrati je v tem mestu našel solidarnost med malimi ljudmi, ki se lahko sporazumevajo brez znanja angleščine, kitajščine ali španščine, zato je v zgodbo filma vpeljal tudi nenavaden kitajski par, ki pomaga mladi družini.

Režiserjev brat, skladatelj in glasbenik Kenji Kishi Leopo, je avtor originalne glasbe v filmu. Brata Kishi Leopo pa nista edina sorojenca v filmski ekipi – tudi dečka, ki igrata Maxa in Lea, sta v resničnem življenju brata: Maximiliano Nájzar Márquez in Leonardo Nájzar Márquez.

Kratke animirane sekvence v filmu so nastale v animacijskem studiu Platypus iz Guadalajare, ki ga je režiser tudi soustanovil. Na začetku so prosili mlada igralca, ki igrata Maxa in Lea, da narišeta bitji – ninja volkove –, kot si ju sama predstavljata. Ko je videla njune barvite podobe, je ena izmed animatork dejala, da si »oni sami, kot odrasli, nikoli ne bi predstavljali volkov na tak način«. Avtentična otroška ustvarjalnost je služila kot izhodišče za like na platnu. Potrebne so bile nekatere prilagoditve, a osnova je ostala enaka; za en lik krog in za drugega kvadrat.

Kritike *»Film je že sam po sebi ganljiv, nepredviden pridih aktualnosti pa dobi v teh težavnih časih z ogledom priseljenske zgodbe skozi prizmo izkušnje otroške prisilne izolacije.«*

- Jessica Kiang, Variety

*»Edinstven in dih jemajoč film režiserja Kishija Leopa je podan z neprekosljivo avtentičnostjo, vključno s presunljivimi dokumentarnimi posnetki, pomešanimi s fikcijo in igrivo animacijo (kar spomni na portoriško mojstrovino, film o odraščanju **We the Animals**).«*

»Zgodba, ki jo gledamo in čutimo skozi njune [Maxove in Leove] oči, je prežeta z nedolžnostjo in humanizmom, hkrati pa v ospredje prinaša teme, kot sta identiteta in priseljevanje. Čeprav film ne poskuša tolažiti, nikoli ne izgubi kančka upanja.«

- Emiliano Granada, Variety

»Stiska bratov, ker sta osamljena, mamina slaba vest, ker jima ne more pričarati zaželenega zabavišnega parka, njihovi prepiri, a tudi njihova brezpogojna ljubezen, vse je prikazano brez olupševanja, čisto in iskreno ...«

- Gaja Pöschl, Gremo v kino

Izhodišča za pogovor

Družina Ko se mlada družina preseli v ZDA, mama vse dni dela, zato sta brata večino časa sama. Kako si krajšata čas v stanovanju? Kakšen je njun odnos? Tudi ko je mama doma, je utrujena in nima moči za sinova, ki njene stiske ne dojameta. Kako je videti čas, ki ga preživijo skupaj? Kako to vpliva na njihov odnos? Kako se počutita Max in Leo? Kako pa se počuti mama? So tudi vaši starši kdaj preutrujeni, da bi se igrali z vami? Kaj storite takrat?

Preden se mama odpravi v službo, jima na kasetofon posname pravila. Se spomnite kakšnega? Lahko si jih še enkrat ogledate na spodnjem posnetku. Zakaj mama postavi pravila in kaj vi mislite o njih? Brata ne upoštevata vseh pravil. Katera pravila prekršita in zakaj? Ali mama spoštuje vsa pravila? Kaj se zgodi, ko Max v stanovanje spusti otroke iz naselja? Kako to vpliva na člane družine?

Kakšna pravila pa imate vi v družini ali razredu? Poskusite jih zapisati. Katera se vam zdijo pomembna in katera bi spremenili? Kako?

Kdo je še (bil) del njihove družine? Kaj izvemo o dedku? Kaj vesta dečka o njunem očetu? Kako se mama odziva na omembo očeta in zakaj? Max mamu obtoži, da je kriva, da očeta ni. Zakaj to pove in kaj stori mama? Ali se pozneje pobotata? Opišite ta prizor. Kako ste razumeli konec filma?

Biti močan »Močna volka sta. Volkovi ne jočejo. Volkovi grizejo. Zavijajo. In čuvajo svoj dom,« reče mama sinovoma, preden ostaneta sama doma. Zakaj jima pravi volkova? Kaj jima želi povedati? Razmislite, s čim vse se mlada družina sooča. Kje v filmu vidimo, da mama poskuša biti močna? Kaj pa brata? Kdo se trudi biti močnejši in zakaj?

Ali je tudi domišljajska identiteta (*alter ego*) Maxa in Lea povezana z močjo? Spomnite se, kako se našemita za maskare in kaj predstavljata njuni risbi na steni. Tudi vi narišite ali naredite kostum za junaka, junakinjo, ki najbolje predstavlja vas ali vaš skriti jaz. Ali nas tudi ustvarjanje lahko napolni z močjo, nas opolnomoči? Kako nam pomaga, če nekaj narišemo, napišemo, preberemo, zaplešemo, zaigramo itd.? Kaj od tega je najbliže vam?

Včasih nam ne uspe, da bi bili močni. Spomnite se kakšnega prizora v filmu, ko bi kateri izmed likov potreboval pomoč, spodbudo ali tolažbo. Pogovorite se, kaj pomeni biti močan. Ali to pomeni, da zmoreš vse sam, ali pa si močan, če imaš ljudi, ki ti stojijo ob strani? Kdo vse v filmu pomaga mladi družini in kako? Zakaj gospa Chang pomaga dečkoma? Ali si pomagajo tudi med seboj?

Migranti Mama želi boljše življenje za sinova, zato nov začetek v ZDA vidi kot priložnost za to. A odločitev ni preprosta. Razmislite, kaj družina prinese s seboj, kaj pušča v Mehiki in s kakšnimi izzivi se sooča v novem kraju. Kako poteka iskanje stanovanja? Kakšna je mamina služba? Kako se počutijo brez družine in prijateljev? Lahko si še enkrat ogledate odlomek njihovega prihoda v mesto, v katerem se nadejajo novega življenja.

Družina postane del tamkajšnje priseljske skupnosti. V prizoru, ko se Max potepa, spoznamo okolico; opazimo tolpo moških, iglo in dečke, ki za igro uničujejo odvržene predmete. Kakšne težave pestijo skupnost? Zakaj mislite, da je tako? Kaj izvemo o življenju otrok? Film prikaže tudi pozitivne plati. Kako si ljudje pomagajo? Kako se med seboj sporazumevajo, čeprav ne govorijo istega jezika? Kako ste razumeli vlogo cerkve?

Ljudje se selijo tudi pri nas. Povprašajte (stare) starše, ali so se oni preselili iz drugega kraja ali države v novo okolje. Zapišite si, kje so včasih živeli, zakaj so se preselili in kako so doživeli to spremembo. Svoja odkritja delite v razredu ali poslušajte zgodbe drugih.

Disneyland Ko Max in Leo pomislita na ZDA, pomislita na Disneyland, obljubljeno deželo zabave. Občutita prikrajšanost, ker mama ne izpolni svoje obljube in ju ne pelje tja. V polomljeni angleščini vpijeta: »*We want to go Disney, one ticket please!*« Kaj vi menite o Disneylandu? Ste bili že v kakem zabaviščnem parku? Kaj je bilo najbolj zanimivo? Kaj dečkoma predstavlja Disneyland? Zakaj jima mama obljubi obisk in zakaj odlaša z odhodom? Kako ste razumeli konec filma?

Slavni zabaviščni park v filmu nastopa kot simbol ZDA, obljubljene dežele (za tiste, ki si jo lahko privoščijo). Zakaj se mama s sinovoma preseli v ZDA?

V kakšnem položaju so migranti, ki želijo tam delati? Ali so njihove službe priložnost za boljše življenje ali prostori izkoriščanja? Kako ste to videli v filmu? Kako se ta problematika odraža na spodnji fotografiji?

Tudi Slovenija nekaterim predstavlja idejo boljšega življenja. Ali poznate koga, ki se je preselil v Slovenijo? Kako se počuti tukaj? Nekateri nočejo, da se k nam selijo ljudje iz drugih držav in kultur. Tudi na avtobusni postaji v filmu opazimo napis »*Pojdite stran!*«. Zakaj mislite, da je tako? Kaj menite vi: bi morala država sprejeti migrante in poskrbeti zanje?

Ustvarjalnost Max in Leo si skozi ustvarjanje ne krajšata le dolgčasa med štirimi stenami, ampak potujeta v notranje svetove in razmišljata o sebi in svetu. Zakaj brata rišeta? Kaj predstavljata njuna lika? Ali so risbe povezane s tem, kar se jima dogaja? Oglejte si kratek prizor iz filma, ko k njima v stanovanje vdrejo otroci iz naselja. Kaj narišeta, ko odidejo? Zakaj? Kaj se v animaciji zgodi z mamo? Kako so predstavljeni otroci? Kaj izvemo o njunem počutju? Na kakšne načine sta brata še ustvarjalna? Kako naredita kostum za maskare? Kaj uporabita za žogo? Kaj jima omogoča ustvarjalnost? Ali tudi vi kaj ustvarjate (rišete, pišete, igrate)? Tudi skozi branje knjig, poslušanje glasbe in gledanje filmov raziskujemo svoje doživljanje in domišljijo. Kako se počutite takrat? Kdo še v filmu rad ustvarja? Kaj izvemo o njegovi risbi?

Ninja volkova Maxa in Lea v filmu včasih oživita. Ali veste, kako rečemo filmu, kjer se risani liki sami premikajo? Ali veste, kako tak risani animirani film nastane? Pokukajte v poglavje *Dodatne dejavnosti*.

Dokumentaristični pristop

Čeprav so **Volkovi** igrani film, uporabi režiser določene posnetke in pristope, ki dodajo filmu dokumentaristični značaj. Zato se nam včasih zdi, da gledamo dokumentarni film. Skupaj preberite zanimivosti o nastanku filma na začetku tega gradiva in razmislite, kaj izhaja iz resničnosti in kaj ne. Meja med igranim in dokumentarnim filmom ni vedno jasna. Razmislite: ali je zgodba manj resnična, ker so jo uprizorili igralci? Pogovorite se o razliki med igranim in dokumentarnim filmom.

Režiser v film vključi posnetke lokalnih ljudi. Lahko jih prepoznamo po t. i. živih slikah; portretih ljudi, ki nemo zrejo v kamero. Se spomnite kakšnega kadra iz filma? Kako ste ga razumeli? Na koncu vidimo tudi živo sliko Maxa, Lea in mame. Zakaj? Ali Max in Leo že kdaj prej pogledata v kamero? Ali se to po navadi dogaja v igranem filmu?

Dokumentaristični pristop se kaže tudi v uvodnem prizoru, ki prikazuje pot do Albuquerqueja; ne le zaradi beleženja resnične pokrajine, ampak načina, kako je posneta – s kamero »iz roke« in z uporabo naravne svetlobe. Kje v filmu ste še opazili kamero »iz roke«?

Dodatne dejavnosti

mlajši učenci

Kakšen je vaš drugi jaz (ali alter ego, kot mu rečemo)? Narišite sebe kot superjunaka/superjunakinjo. Katero ime ste si izbrali? Kakšna je vaša super moč? Lahko izdelate tudi kostum za maškare. Poskusite uporabiti samo blago in predmete, ki jih najdete doma, tako kot Max in Leo.

S pomočjo (starih) staršev izdelajte družinsko drevo. Lahko ga naslikate kot gospod Chang ali uporabite računalnik. V vsakem oblaku zapišite ime in priimek sorodnika ter datum in kraj rojstva (in smrti). Lahko dodate tudi fotografije oseb. Kaj novega ste izvedeli o svoji družini?

Povprašajte (stare) starše, ali so se preselili iz drugega kraja ali države v novo okolje. Zapišite si, kje so včasih živeli, zakaj so se preselili in kako so doživeli to spremembo. Svoja odkritja delite v razredu ali poslušajte zgodbe drugih. Poznate koga, ki se je preselil v Slovenijo?

Ali govorite kateri tuj jezik? Ste se ga naučili doma, v šoli, prek televizije ali na tečaju? Kaj vam je povzročalo največje preglavice? Max in Leo govorita špansko, a se v angleščini naučita šteti do pet in prositi za vstopnico. V katerih jezikih lahko v razredu to storite?

zadnje trileetje in dijaki

Film se začne s potjo iz Mehike v ZDA. Na zemljevidu poiščite ti dve državi in mesto Albuquerque, kamor se mlada družina preseli. Na dolgi meji med državama ZDA postavljajo zid. Več o tem si lahko ogledate v prispevku RTV Slovenije.

Ali veste, da je tudi Slovenija postavila žičnato ograjo na meji s Hrvaško, da bi ustavila prehod ilegalnih migrantov in beguncev? Kaj menite o tem? Poskušajte se v razredu vživeti v različne vloge: pribežnikov, domačinov ob meji, drugih prebivalcev ... Kakšni so politični in ekonomski vidiki tega ter kako dogajanja lahko razumete v kontekstu človekovih pravic?

za vse starosti: ustvarjalni namigi

Pogovorite se o animiranem filmu: kako nastane, katere tehnike poznamo, kateri so naši najljubši animirani filmi? Z mlajšimi učenci si oglejte si knjižico [Animirani film](#) iz Zbirke Kinobalon. Ustvarite lahko tudi preproste optične igrače, ki jih najdete na [Kinoigrišču](#).

Ogled filma lahko dopolnite tudi z delavnico animiranega filma. Več različnih delavnic animacije, ki jih v Mestni občini Ljubljana brezplačno izvajajo za učence 3. razreda in učence izbirnega predmeta Filmska vzgoja, lahko najdete na tej [povezavi](#).

Za delavnice animiranega filma po vsej Sloveniji se lahko obrnete na:

- **Društvo Slon**
- **Zavod Dagiba**
- **Zavod ZVVIKS**
- **Enimation, šola animiranega filma**

Za delavnice dokumentarnega ustvarjanja se lahko povežete s posameznimi slovenskimi filmskimi ustvarjalci ali pa z Luksuz produkcijo (DZMP). V pomoč vam bo tudi njihov **Priročnik za dokumentariste**, v katerem so opisane tudi posamične delavnice.

Več o Kinodvorovih programih za mlada občinstva:

[Kinodvorov šolski program](#)

[Kinotrip, program mladi za mlade](#)

[Kinobalon, program za otroke in mlade](#)

[Kino igrišče](#)